

МАКЕДОНСКО СОНЦЕ

ЕКСКЛУЗИВЕН ФЕЛТОН

**МАКЕДОНСКАТА ИСТОРИЈА
ПИШУВАНА НИЗ ПАРИТЕ**

Тука не застануваа македонското царство на монетоковањето. Ковачниците од Пела, Стоби, Амфиопол и сите други подготвено ги пречекале Римјаните за да им направат македонски пари, со македонски симболи на богови и букви и полека да ги вметнуваат римските императори до Август, Тибериј, Ливија, Трајан, Гордијан, Марко Аврелие. Значи од 168 г. пред. христа. до 180 . пр. не и натаму до 2 445 – кај Гордијан II сите цезари се оковани во македонското сонце и ликовите на македонските богови на реверсот.

Гордијан отишол толку далеку со обожување на македонските науки што за симбол го ставил Асклепио со змијата на стапот, како што го гледал на бистите наредени во Лицеумите низ македонските царски градови. Кога се присвојуваат цивилизациските вредности на еден народ, на почетокот така правеле и римските цезари, се дружеле со имињата на македонските богови на парите. Подоцна ги преименувале. Така Асклепио станал Ескулап. Сите императори се завиткале во македонските царски хламиди и го употребиле македонскиот штит, орелот, венцот и другите симболи од македонските пари. Александар Север дури до 235 н.е., година на реверсот, го носи Зевс исто онака како што бил

едно, на парите се гледа и се чита сè тоа што е македонско. Има потреба од покомплексно претставување и реално, како што е тоа на парите. Тоа значи поддржување на континитет изразен за Македонија низ историјата на парите како историја на народот и државата. Во исто време треба да се поддржува големото влијание во светот, кое го извршиле Македонците правејќи им култура и економија со пари на сите модерни држави во Европа. Европа со унијата на држави си ја сече главната жила за живот наместо на евротото да напише Македон и да го вратат со дабови венци како што тоа го правеле повеќето македонски династии.

Повеќето европски народи си го бараат коренот во Келтите. Ајде да им кажеме на Ирците дека нивните корени

царот. Таа титула ќе се испишува уште 1.000 години на парите од македонската династија во Цариград на Константин до Васил II.

Ајде да им кажеме на Викингите дека се од племето Венети од Македонија или на Финците од Феникијците. Ама Македонците

немаат море. Како нема-

ле? Од каде им се богот Посејдон со трозабец или крма на древните пари? Смешно. Македонците господари на внатрешното море - Егејот и господари на надворшното море - океаните, немале море. Парите се најголеми македонски морнари кои ги препловиле сите реки и мориња и три милениуми лежат закотвени по музеите во светот, на истите места каде што некогаш вршеле парична функција во оптек. Истите тие пари од Македонија сега вршат историс-

ПИСМОТО КАКО МОНОГРАМ НА ПАРИТЕ ЈА ПОКАЖУВА МАКЕДОНСКАТА АЗБУКА НИЗ ИСТОРИСКИОТ РАЗВИТОК

врежуван во македонските пари пред 600 години и со исто име.

Сите колекционери, покажувајќи го историјатот на ковачниците, сакаат да покажат претопување на македонската историја во "елинистичка" или "предримска". Така ги покажуваат сличностите на македонските кралеви и симболи со "римските" или "византиските". Со тоа е постигнат обратен ефект. Можеби тоа го прават несвесно, неуро или тенденциозно, се-

досегнуваат до Додона, најголемо светилиште посветено на дабот и желадот, вpletени во царските круни од Филип II до Персеј. Исто така, дабовиот венец е вpletен уште подолг период во кованите пари од Македонија. Да го земеме статурот на Филип II или на Персеј, чии ликови со лента, дијадема на глава и од другата страна орел во дабов венец ги вклучува разновидните монограми, и Василевс или Базелиус (А.Б) титулата на

ка функција, ни го бранат името и идентитетот.

Затоа треба со посебна програма да се наступува пред сите институции и да ја согледаат историската вистина испишувана преку симболот, кој бил светски поредок воспоставен од Македонија. Тоа бил канон воспоставен и изразен преку сите форми на постоење и сега целосно може да се види низ македонските пари. Тоа е репрезентативен дел од сите

Статерот на Александар во издание од било кој владетел на македонското царство, беше единствено разменско средство во цела Индија и поранешното персиско царство неколку стотини години подоцна. Македонските влијанија на македонските пари се исти како и влијанијата и потеклото на европските царства во сродство со македонските династии.

Сите колекционери, покажувајќи го историјатот на ковачниците, сакаат да покажат претопување на македонската историја во "елинистичка" или "предримска". Така ги покажуваат сличностите на македонските кралеви и симболи со "римските" или "византиските". Со тоа е постигнат обратен ефект. Можеби тоа го прават несвесно, неуго или тенденциозно, сеедно, на парите се гледа и се чита сè тоа што е македонско.

Во народот парата отсекогаш преставувала фетиш или амајлија. Секогаш жените се кителе со пари, со златни и со сребрени низи со чапрази, со обетки од златни пари, со лента нанижана на чело, со прстен од пара и монистра од бисер. Таа македонска традиција е пренесена кај многу народи на исток и се гледа како е присутна на бистите и на фреските, особено во круните и на облеката на цариците и придружбата на Елена, Теодора, Евросима, Зос, Ана Комнен, Богородица сè до руските царици, сите осветлени од македонско сонце.

обележја на еден народ и на една држава.

За жал, историчарите, археолозите, нумизматичарите ја прифаќаат сепаративноста на нелогична периодизација со преименување на секој дел од историските настани во Македонија. Така, Западот наметнал теза: Македонија се распаднала по владеењето на Александар Македонски.

Дијадохите, наследници војувале меѓу себе сè додека не се уништиле. Тоа воопшто не е точно. Овие наследници располагаа со севкупното материјално бо-

гатство на светот и го продолжиле темпото со градење на патишта, градови и уметнички дела во Александрија, Антиох, Лизима, Ефес, Цариград, Стибера, Стоби и многу други градови до Индија, каде што династиите владееле повеќе од 300 години. Тие се од ист сој династии од кралските другари на Александар, принцеви од исти македонски кнежевства. Владеењето го наследиле по крвна врска, затоа сите македонски царства

Историјата на Македонија испишувана низ долги милениуми со парите на македонските цареви ни го претставува тоа неисцрпно богатство, застапено во сите симболи на монетоковањето. Тоа е наше овековечување. Трајност, факти. Континуитет, убавина. Вредност, уметничко обликување на царевите, градовите, времињата, слики за иднината направени за нас и клише како и другите народи да прават такви пари и како цели империи да се испилуваат од пазувите на Македонија. За жал, што и да се открие и да се гледа дека е македонско по симболите, како и парите, се прикажува како да им припаѓа на некои други народи. Знаеле Македонците како да создадат трајни вредности со порака, со писмо, со симбол на парите за да стигнат до нас како реликвии и по толку посегнувања, присвојувања и неспомнувања. Блеска сјајот на македонските пари во колекциите по светот.

имаат исти пари, со исти симболи, со исти монограми, со иста дарба за владеење. На пример, Птоломеј Алор во 368 г. пред Христа бил триесет и шестти владетел во Пела, забележан во листата на македонски владетели за да се појави Птоломеј Силни како педесетти владетел во 281 година пред Христа. Кралскиот другар на Александар и полубрат Птоломеј Лаг (читано наопаку како Гал), ја наследил Птоломејската династија како продолжение на прогласувањето на Александар за фараон во Египет и таа династија владеела до Клеопатра VII со претходникот Птоломеј XIV само во Александрија до крајот на старата ера. Тоа македонско владеење е одбележано со истата тежина, изглед, симболи, монограми на парите со лик на Птолемеи или Клеопатра, како што се застапувани сите обележја на македонската држава во парите пред и потоа.

Статерот на Александар во издание од било кој владетел на македонското царство, било единствено разменско средство во цела Индија и поранешното персиско царство неколку стотини години подоцна. Македонските влијанија на македонските пари се исти како и влијанијата и потеклото на европските царства во сродство со македонските династии, како што тоа го утврди Александар Донски во своите истражувања. Преку парите може да се утврди и колку римски императори и колку турски (везири) султани за да станат тоа што биле, претходно морале да го докажат своето македонско потекло. Цар се раѓа и на некој начин претставува светски симбол за царство какво што било македонското царство со наследно право. Ако не се родел наследник се вклучувала женската наследна лоза и на тоа се должат женските царски ликови иковани на парите.

Понекогаш женските ликови на царски личности на парите, освен наследната, ја прикажуваат и статусната страна на совладар. Таков е случајот со Тесалоника и Касандар, Клеопатра и Антоние, Константин и Елена и многу други. Женските ликови на царици и божества сјаат од македонските пари заедно со сите други цареви во македонските династии. Да ги наброиме ликовите на богини, на Аретмида, Атина, Тиха, Ника Победа, Менада, застапени со своите атрибути меѓу мноштвото други симболи на македонските пари, како и ликовите на царици сопруги на париковани во Пела, Тесалоника или Амфипол наречени Августини како Фаустина, Јулија, Паула, посебно инкрустираната монета на Хонорија, ќерка на Константин III, сестра на Валентијан II, од кого ја добила титулата и право да кова пари.

Царицата Елена, потоа сопругата на Јустин II, седнати на трон, пара на Клеопатра и на Евросима (Елена), мајката на Крале Марко и други. Не е чудно што на парите има царици, интересно е што сите тие се опкружени со македонските симболи, сонцето и со монограмите од било која епоха и сите се ковани во познатите македонски ковачници во текот на долг период, обновувани со исти калапи. Така, отпаѓа тврдењето на некои автономни, некои племенски или странски ковања. Сите тие се македонски, и по содржина и по потекло. Не треба лес-

отсекогаш претставувала фетиш или амајлија. Секогаш жените се кителе со пари, со златни и со сребрени низи со чапрази, со обетки од златни пари, со лента нанижана на чело, со прстен од пара и монистра од бисер. Таа македонска традиција е пренесена кај многу народи на исток и се гледа како е присутна на бистите и на фреските, особено во круните и на облеката на цариците и придружбата на Елена, Теодора, Евросима, Зос, Ана Комнен, Богородица сè до руските царици, сите осветлени од македонско сонце.

Така сонцето на парите го среќаваме како точка, како круг, како звезда или сириус, го среќаваме како блесок на сончевиот диск на самата пара. Сонцето е потпис на парите од Македонија или старински гувернер, што гарантира севкупна вредност на богатствата во Македонија. Во колекцијата на принтоот речиси нема пара без македонскиот знак на сонцето. Толку длабоко е навлезен сончевиот симбол во свеста на македонските династии и македонскиот народ за да ги зачуваат името и културата примарни за опстанок на државата.

но да се откажуваме од нив или да ги припишуваме некому. Треба да си ги бараме. Парите на себе го носат македонскиот менталитет. Имаат многу карактеристики на препознатливост.

Ако ги анализираме парите на Лизимах, Антиох, Селеук, ќе го потврдиме истото македонство како и кај Птолемеите.

Нормално, како наследници на Александаровото царство, тие неколку стотини години не отстапуваат од македонските норми на ковање пари со ликови на цар и царица. Кај народот парата

Прстенот со пара имал и има особено значење при поздравувањето. Во царското семејство служел како печат, а кај народот во Македонија бил свадбен подарок. Секако дека изработката на парите прикажува врвна уметничка и ликовна способност за изработка, своевидно творештво, за да може само по себе да биде накит, да украсува и да разубавува. Се сеќавам на нешто кога бев дете, на еден прстен кој го носеа невестите, на белегзија со синцирче низ прстите се спуштаа златници и со секое движење на раката се слушаше тивок уничионен светол звук на златни пари. И јувелирите и музеите го заборавиле тој исклучителен примерок. Ништо не треба да испуштаме од употребата на парите во народот. Тоа е сериска историја на Македонија, придружена со фолклор.

(продолжува)